

Bankarski i Platni Autoritet Kosova

Shodno odredbama Uredbe UNMIK-a br. 2001/35 donete 22. decembra 2001.god., O penzijama na Kosovu,

U cilju izvršenja člana 9. Uredbe UNMIK-a br.2001/35 ("Uredba o penzijama"), a u cilju pravilnog i obazrivo-sigurnog čuvanja i nadzora penzionih sredstava,

Upravni odbor Bankarskog i Platnog Autoriteta Kosova (BPK), na sastanku održanom 25. jula 2002. god. usvojio je sledeće:

Pravilo br. 8 o nadzoru penzionih sredstava

Član 1 Polje rada i svrha ovog pravila

1.1 Polje rada

Ovo pravilo primenjuje se kod držaoca penzionih sredstava Kosovskog penzionog štednog fonda ("Fond") i kada je ostvarljivo, kod držaoca penzionih sredstava Penzionog fonda ili Penzionog provajdera.

1.2 Svrha pravila

Ovo pravilo propisuje određene direktive za odgovarajući nadzor penzionih sredstava shodno odredbama člana 9. Uredbe o penzijama.

Član 2 Opšte napomene

2.1 Definicije

Svi termini korišćeni u ovom pravilu definisani su i navedeni u Uredbi o penzijama i/ili kao što je dalje definisano u ovom pravilu.

"Ugovor o nadzoru" označava ugovor, pod bilo kojim nazivom, između Fonda (Penzionog fonda ili penzionog provajdera, tamo gde je ostvarljivo) i držaoca u vezi sa nadzorom penzionih sredstava.

"Nadzor penzionih sredstava" uključuje čuvanje, nabavljanje i raspolaganje penzionim sredstvima u skladu sa propisima i uslovima navedenim u ugovoru o nadzoru.

"Principi ulaganja" su polise ulaganja i ciljevi izvršenja ulaganja usvojeni od strane penzionog entiteta za ulaganje penzionih sredstava bilo izraženo penzionim odredbama, penzionim pravilima ili direktivama ulaganja.

“Direktive ulaganja” su naređenja ili instrukcije date od strane penzionog entiteta za upravnika sredstava i/ili korisnika naglašavajući propise, uslove i načine ulaganja penzionih sredstava dosledno naredbi o principima ulaganja.

“Penzioni entitet” uključuje, osim ako u kontekstu nije navedeno drugačije, štedni fond, penzionate fondove i penzione provajdere.

Član 3 **Uslovi pri obavljanju posla držaoca**

3.1 Opšti uslovi

Držalac penzionih sredstava mora ispuniti sve dole navedene uslove:

- a) Oblik organizacije i dozvola. Držalac mora biti zakonski entitet registrovan od strane BPK u skladu sa zahtevima Uredbe o bankama i ovlašćen od strane BPK da obavlja bankarske poslove uključujući nadzor i čuvanje sredstva.
- b) Pridržavanje Uredbe o penzijama, pravila o penzijama BPK i drugih primenljivih zakona, statute, uredbe ili pravila. Smatra se da se držalac penzionih sredstava složio i da se i dalje slaže sa odredbama Uredbe o penzijama, ovim pravilima i drugim zakonima, uredbama ili pravilima objavljenim od strane nadležnih organa koja utiču na nadzor penzionih sredstava.
- c) Povereničke odgovornosti. Držalac preuzima povereničke dužnosti i odgovornosti penzionog entiteta i članova fonda i njihovih korisnika ugovora o penziji radi pažljivog obavljanja transakcija uključujući penziona sredstva pod njegovim nadzorom. Smatra se da je ova poverenička dužnost i odgovornost uključena u svakom ugovoru o nadzoru vezano za penziona sredstva.
- d) Izdvajanje penzionih sredstava. Držalac mora održati, upravljati, beležiti, računati i podnosići izveštaj o nadzornim sredstvima odvojeno za svaki račun fonda penzionog entiteta ili za sve druge račune držaoca ili fonda koji pripadaju drugim licima ili entitetima.
- e) Dopunsko nadgledanje i kontrolni propusti. Držalac i svi njegovi direktori, službenici i zaposleni koji obavljaju ili mogu obavljati bilo koju funkciju u vezi sa penzionim sredstvima prihvatili su i prihvataju da se potčine dopunskom nadgledanju i kontrolnim propustima urađenom od strane Odeljenja za penzije u BPK u vezi sa obavljanjem poslova držaoca penzionih sredstava.

Član 4 **Posao držaoca penzionih sredstava**

4.1 Dužnosti i odgovornosti

Pri nadzoru penzionih sredstava držalac će:

- a) Primati i čuvati hartije od vrednosti, pravo svojine i tajne koje ustanovljuju penziona sredstva.
- b) Čuvati odgovarajuće drugih zapise osim hartija od vrednosti naglašavajući penziona sredstva koja obezbeđuju adekvatan trag transakcija uključujući i njih.
- c) Primaće i čuvati kopije dokumenata obračuna koji podržavaju prenos, izdavanje ili nabavljanje finansijskih instrumenta od vrednosti koje ustanovljuju penziona sredstva.
- d) Određuje i vodi registar penzionih sredstava pod svojim nadzorom na način koji obezbeđuje adekvatan protok svih transakcija koje utiču na sredstva.
- e) Obezbedi sve informacije koje su zahtevane od strane fonda i drugih penzionih entiteta sa kojima ima ugovor o nadzoru jer je za njih potrebno da se pridržavaju odredaba Uredbe o penzijama, ovih pravila i drugih primenljivih zakona, statuta, pravila i uredbi nadležnih organa.
- f) Osigura da svaki ugovor, zahtev ili uputstvo dato od strane upravnika sredstava (u slučaju fonda), odbora direktora, administratora ili upravnika sredstava (u slučaju Penzionih fondova i penzionih provajdera) za sakupljanje i raspolažanje penzionim sredstvima, prilagođava propisima i uslovima navedenih naredbi o principima i direktivama ulaganja i pridržavaju se odredbi propisanih Uredbom o penzijama i ovim pravilima za ulaganje penzionih sredstava.
- g) Pridržavaju se instrukcija fonda, odbora direktora ili administratora (u slučaju Penzionog fonda ili penzionog provajdera) koje su u skladu sa propisima navedene naredbe o principima ulaganja, direktivama ulaganja i zahtevima Uredbe o penzijama, ovim pravilima i drugih sličnih zakona, statuta, pravila i uredbi koje uključuju penziona sredstva i fondove.
- h) Osiguraju da su penziona sredstva uložena u skladu sa Uredbom o penzijama, ovim pravilima, drugim primenljivim zakonima, statutima, uredbama i pravilima izdatim od strane nadležnih organa u pogledu penzionih sredstava i da su ulaganja urađena u skladu sa propisima naredbe o principima ulaganja i direktivama ulaganja.
- i) Osiguraju da upravnici sredstva ispune svoje zakonske obaveze u prenošenju ulaganja penzionih sredstava.
- j) Osiguraju da je utvrđen adekvatan i efikasan sistem unutrašnje kontrole za čuvanje penzionih sredstava, svake transakcije koja uključuje sakupljanje i raspolažanje penzionih sredstava i dovoljnost i tačnost računanja i finansijske informacije u vezi sa tim.

k) Ažurno obaveštava fond, penzioni fond i/ili penzionog provajdera ako je moguće, o bilo kakvom ulaganju penzionih sredstava za koja se veruje da prekršava ili krši odredbe Uredbe o penzijama, ovih pravila, drugih primenljivih zakona, statuta, uredbi ili pravila u vezi sa penzionim sredstvima pod njihovim zaštitom ili u pogledu odgovarajućih otkazivanja upraviteljskih dužnosti i obaveza upravnog fonda, uopšte.

l) Podnosi svoje redovne izveštaje na osnovu pravila br. 6 ovih pravila u propisanom vremenu.

m) Ažurno obaveštava fond, (Penzioni fond i penzionog provajdera, ako je moguće) i BPK o bilo kojoj informaciji koja može doći do njih a koja može ugroziti bezbednost i sigurnost penzionih sredstva zbog dela ili propusta pripisanih upraviteljima fonda ili bilo kom njegovom članu, administratoru, upravniku sredstava ili bilo kom licu koje ima neka neograničena punomoćja i/ili kontrolu nad ulaganjem i čuvanjem penzionih sredstava, uključujući bilo koju protivničku informaciju o takvim entitetima i/ili pojedincima, koja može izložiti penziona srestva nepotrebnoj opasnosti od gubitka ili bilo koju situaciju koja nagoveštava kršenje Uredbe o penzijama, ovih pravila ili bilo koje zakonske povereničke dužnosti ili obaveze.

n) Ažurno i direktno obavesti BPK o bilo kojoj informaciji koja im je poznata a koja uključuje ili nagoveštava obmanu, nepoštenje ili zloupotrebu penzionih sredstava pripisanih bilo kom entitetu, fondu ili pojedincu; ili kada upravna tela penzionih entiteta dožive neuspeh ili se razumno veruje da su pogrešila, u usmeravanju ili preuzimanju pravilne radnje kako bi se otklonio prekršaj ili kršenje zakonskih i povereničkih dužnosti zahtevanih od strane odbora direktora, administratora, upravnika sredstava ili drugih lica koja imaju neograničena punomoćja i kontrolu nad penzionim sredstvima.

Član 5 **Ugovor o nadzoru**

5.1 Zahtevi ugovora

Nijadan držalač neće primiti, prihvati, tražiti ili raspolagati penzionim sredstvima ili bilo kakvom tapijom, hartijom od vrednosti ili sličnim dokumentima, memorandumima ili zapisima koji sadrže penziona sredstva, osim ako nema jedini izvršni i efektivni ugovor o nadzoru sa Fondom, Penzionim fondom ili Penzionim entitetom, kada je ostvarljivo.

5.2 Oblik i sadržaj ugovora o nadzoru

Svaki ugovor o nadzoru mora biti u pismenoј formi, potpisani i evedentiran od strane službenika koji su jedino ovlašćeni odlukom odbora upravnih odbora penzionog entiteta i držaoca da ugovor, barem posebno zadovoljava sledeće zahteve:

- a) Posebne dužnosti i odgovornosti držaoca.
- b) Način na koji držalac obavlja svoje dužnosti i odgovornosti.
- c) Naknada držaoca i način na koji su ove takse i troškovi određeni, ako se slože sa tim, kao procenat penzionih sredstava.
- d) Opšta garancija da su sve odredbe Uredbe o penzijama i ovih pravila u vezi sa nadzorom penzionih sredstava bile i biće konstantno ispunjene od strane držaoca.
- e) Ugovaranje da su sve dužnosti i odgovornosti koje se zahtevaju od držaoca po Uredbi o penzijama, ovim pravilom i drugim primenljivim pravilima BPK uključene u ugovoru.
- f) Odredba o obeštećenju ili "zadržavanju neoštećenosti" kako bi penzioni entitet, njegov upravni odbor, penziona sredstva, članovi fonda i korisnici ostali neoštećeni a biće odgovarajuće obeštećeni od strane držaoca za sve nepropisne troškove, naplate ili gubitke, štete ili obaveze napravljene protiv penzionih sredstava zbog obmanljivih, nepoštenih ili zanemarljivih radnji ili propusta držaoca, njegovih direktora, službenika, vršilaca i/ili zaposlenih.
- g) Procedura i zahtevi za završenje ugovora i vreme i način na koji će se nadzorna sredstva preneti na zamenika ili novog držaoca.
- h) Držaocu će se nametnuti sankcije za neispunjerenje ili kršenje propisa i uslova navedenih u ugovoru. Sankcije koje se imaju u vidu ovim pravilom drugačije su od bilo koje druge olakšice date pravnim sredstvima po članu 9.8 u Uredbi o penzijama i/ili odredbama u drugim primenljivim zakonima, statutima, uredbama ili pravilima.

Član 6 **Odredbe o prenosu**

6.1 Primenljive kod fonda

Pre ili 1. avgusta 2005. god. ili do tog vremena kako će biti propisano zakonom, statutom, uredbom ili pravilom objavljenim od strane nadležnih organa na Kosovu, fond mora imenovati i odrediti držaoca sredstava štednih penzija u skladu sa ovim pravilom. Do isteka tog vremena, Upravni odbor fonda odlučivaće o pridržavanju zahteva u vezi sa neimenovanjem držaoca penzionih sredstava ako ispunjava sledeće uslove:

- a)** Dokumenta, nazivi i zapisi koji sadrže penziona sredstva držana su i čuvana od strane privremenog držaoca koji nije udružena stranka bilo kog člana upravnog odbora ili upravnika sredstava fonda.

- b)** Privremeni držalac je banka ili finansijska institucija koja je registrovana u bilo kojoj državi OECD a odgovarajući nadzorni zahtevi su nametnuti u obavljanju posla čuvanja sredstava.
- c)** Privremeni držalac se pokorava zahtevima ovog pravila osim za zahteve dobijanje dozvole od strane BPK.
- d)** Privremeni držalac pokorava se dopunskom nadzoru od strane BPK po pitanju stvari koje se tiču čuvanja penzionih sredstava fonda.

6.2 Zahtevi držaoca sredstava Penzionih fondova i Penzionih provajdera

Odredbom podčlana 6.1 ovog člana, pored svega, Penzioni fondovi i Penzioni provajderi, ako je ostvarljivo, moraju imenovati i odrediti držaoca po propisima i uslovima u skladu sa ovim pravilom pre nego što mogu početi sa obezbeđivanjem ugovora o penzijama.

Član 7

Stupanje na snagu

Ovo pravilo će stupiti na snagu 25. jula 2002. god.

Generalni direktor